

Norsk psykologforening,
Fagetisk råd
Postboks 419 Sentrum
N-0103 OSLO

Klager

Innklaget

FER sak: 04/18K

Dato: 21.03.18

VEDR.: FAGETISK KLAGESAK 04/18K

Saksgang

31.01.18 FER mottok brev fra KK med klage på Psykologforeningens medlem PP, datert 26.01.18.
19.03.18 FER vurderte henvendelsen i møte.

Saken ble behandlet av rådets faste medlemmer.

Bakgrunn for klagen

Klagen gjelder psykologens arbeid med sakkyndig utredning for tingretten i en foreldretvistsak hvor klager er part i saken og far til barna.

Klagebrevet inneholder blant annet en rekke påpekninger av feil og svakheter ved den sakkyndiges arbeid, og han mener at måten den sakkyndige har utført sitt arbeid, både skriftlig og gjennom de muntlige forhandlingene, har fått uheldige konsekvenser for barna som saken gjelder og for klageren. Til klagen er det også vedlagt en kopi av den sakkyndiges rapport til tingretten, hvor klageren har notert ytterligere kommentarer til den sakkyndiges arbeid og vurderinger. Klageren har ikke spesifisert hvilke av de etiske prinsippene for nordiske psykologer (EPNP), som han mener er brutt. Klager ber om at Psykologforeningen kjenner psykologens uttalelser for «døde og maktesløse», at foreningens fagetiske råd (FER) kommer med sin vurdering av psykologens arbeid, og at saken videresendes Helsetilsynet.

FER har foretatt et utvalg av klagepunktene og vil behandle disse nærmere.

1. Psykologen har ikke tilstrekkelig kompetanse til å påta seg oppdraget som sakkyndig for tingretten. Dette begrunnes i at:

- A. På spørsmål fra klager har psykologen bekreftet at hun ikke har direkte kjennskap til en vitenskapelig publikasjon som klager mener er helt sentral for å kunne utføre oppdraget.
- B. Psykologen konkluderer i strid med noe av informasjonsgrunnlaget i saken.
- C. Sentrale punkter i mandatet er ikke tilstrekkelig besvart. Dette gjelder spesielt hvordan dynamikken i familien var før samlivsbruddet, og vurderinger vedrørende foreldrenes omsorgskompetanse.
- D. Psykologen har valgt en metodisk tilnærming som ikke holder faglig mål. Dette gjelder spesielt ved at det ikke er foretatt særskilte observasjoner av samspillet mellom far og barna.

2. Psykologen har ikke tilstrekkelig integritet til å påta seg oppdraget som sakkyndig for tingretten. Dette begrunnes i at:

- A. Psykologen har yrkesbakgrunn fra arbeid i Bufetat, hun har påtatt seg arbeid for flere av barneverntjenestene i fylket, og hun er venn på Facebook med flere barnevernledere. Klager mener en psykolog som har slik fagbakgrunn og tilknytning ikke kan gjøre tjeneste som sakkyndig i en foreldretvistsak hvor Bufetat er koblet inn med tiltak overfor barna.
- B. Psykologen har latt seg påvirke av informasjon som hun ble kjent med tidlig i arbeidsprosessen og latt dette styre det videre arbeid med informasjonsinnhenting og vurderingene i saken.

FERs vurdering og konklusjon

FER har vurdert klagepunkt 1 opp mot EPNPs prinsipp nr 2 *Kompetanse*, hvor det står:

Psykologen bestreber seg på å utvikle og opprettholde høy faglig kompetanse i sitt arbeide. Psykologen tilstreber bevissthet om sine faglige og menneskelige sterke og svake sider, slik at han/hun realistisk kan vurdere med hvilken kompetanse han/hun kan påta seg oppgaver. Psykologen påtar seg kun de oppgaver, tilbyr kun de tjenester og bruker kun de metoder han/hun er kvalifisert til gjennom utdanning, trening og erfaring.

I forhold til klagepunktet 1. A. har FER vurdert klagen opp mot underpunktet om *Kompetanse og kompetanseutvikling* hvor det står:

Psykologen arbeider i overensstemmelse med vitenskapelige prinsipper og underbygget erfaring og ivaretar en kontinuerlig profesjonell utvikling. Psykologen skaffer seg kunnskap om den vitenskapelige og yrkesmessige utviklingen innenfor sitt arbeidsområde.

FER har lest psykologens rapport fra sakkyndig utredning. Vi ser at psykologen har redegjort for det faglige og teoretiske grunnlaget for sine vurderinger på en grundig måte, blant annet med henvisning til relevant faglitteratur. Rådet kan ikke se at manglende kjennskap til den aktuelle vitenskapelige publikasjonen representerer brudd på det aktuelle fagetiske prinsippet. I forhold til klagepunktet 1. B. vil FER bemerke at det ikke er FERs oppgave å overprøve psykologens faglige vurderinger. I rapporten har psykologen redegjort for informasjonsgrunnlaget for vurderingene, og det er foretatt en drøfting av de ulike momentene. FER kan ikke se at det foreligger brudd på de ovenfor nevnte etiske prinsipper.

Vedrørende påstanden om at sentrale punkter i mandatet ikke er tilstrekkelig besvart, (klagepunkt 1.C.), kan FER se at det er få eksplisitte henvisninger til vurderinger omkring

foreldrenes omsorgskompetanse i rapporten. FER kan likevel ikke se at dette representerer brudd på de ovenfor nevnte prinsipper. Sakkyndigrapporten ble utformet for behandling i en rettslig ramme. Det er opp til oppdragsgiveren (tingretten), og til partene å vurdere hvilken vekt rapporten skal få for videre beslutninger, og å etterspørre utdypinger i de muntlige forhandlingene ved eventuelle mangler i den skriftlige rapporten.

FER kan heller ikke se at det er godtgjort brudd på de ovenfor nevnte etiske prinsipper ved at psykologen ikke har gjennomført observasjoner av samspill mellom barna og far. I sin rapport har psykologen redegjort for hvorfor hun har valgt å ikke gjennomføre slik observasjon, og det er redegjort for hvilke konsekvenser en slik svakhet i det metodiske grunnlaget innebærer. Det er ikke FERs oppgave å overprøve psykologens faglige vurderinger.

FER har vurdert klagepunkt 2. opp mot EPNPs prinsipp nr 4 *Integritet*, hvor det står:

Psykologen søker å fremme integritet innen forskning, undervisning og anvendt psykologi. Dette innebærer at psykologen opptrer ærlig, upartisk og respektfullt overfor relevante involverte parter. Han/hun forsøker å synliggjøre og klargjøre sin egen rolle i de ulike sammenhengene der han/hun arbeider.

Klagepunkt 2.A. gjelder at psykologen har yrkesbakgrunn fra Bufetat, at hun har påtatt seg arbeid for flere av barneverntjenestene i fylket, og at hun er venn på Facebook med flere barnevernledere. Klager mener at en psykolog som har slik bakgrunn og tilknytning ikke kan gjøre tjeneste som sakkyndig i en foreldretvistsak hvor Bufetat er koblet inn med tiltak overfor barna. FER kan ikke se at psykologen her har brutt det aktuelle etiske prinsipp. Klager har ikke godtgjort at psykologens yrkeserfaring fra en faginstans som er koblet inn i saken innebærer noen binding som har hatt betydning for arbeidet med sakkyndigutredningen. Det er heller ikke godtgjort at psykologens relasjon til barnevernledere på Facebook og at hun påtar seg oppdrag for barnevernet innebærer svekket integritet i foreldretvistsaken som ble behandlet for tingretten. Det er opp til tingretten å foreta vurderinger vedrørende den sakkyndiges kompetanse og habilitet i saken. Klager har selv redegjort for at han før oppnevningen vurderte de samme forhold, og etter råd fra sin advokat valgte å vurdere psykologen som kompetent og habil. Klager har redegjort for at han ikke fremmet innsigelse mot psykologens habilitet og/eller integritet i løpet av rettsprosessen, slik at dette eventuelt kunne ha fått betydning for hvordan psykologens arbeid ble vektlagt i beslutningsprosessen.

I forhold til klagepunkt 2. B. som gjelder at psykologen lot seg påvirke av informasjon som hun ble kjent med tidlig i arbeidsprosessen, og at hun lot dette styre det videre arbeid med informasjonsinnhenting og vurderingene i saken, har FER i tillegg til det ovenfor nevnte hovedprinsippet vurdert klagepunktet i forhold til underpunktet om Rollekonflikter og utnytting der det blant annet står:

Psykologen tilstreber bevissthet om sine egne behov, holdninger og vurderinger og om sin rolle i relasjonen. Han/hun misbruker ikke sin makt og stilling gjennom å utnytte klientens avhengighet og tillit. Psykologen unngår utenomprofesjonelle relasjoner til en klient, som kan redusere den profesjonelle distanse og føre til interessekonflikter eller utnyttelse.

FER har som nevnt lest psykologens rapport fra sakkyndig utredning. Rapporten er bygget opp i tråd med veiledende retningslinjer for sakkyndigrapporter og framstår som grundig med hensyn til framstilling av informasjon som er innhentet. Det er nøye redegjort for de

vurderinger som er gjort og hvilken betydning de har for tilrådninger. FER kan ikke se at det foreligger brudd på de aktuelle etiske prinsipper.

Vedrørende klagers ønske om at Psykologforeningen kjenner psykologens uttalelser for «døde og maktesløse», at FER kommer med sin vurdering av psykologens arbeid, og at saken videresendes Helsetilsynet, viser rådet til de ovenfor nevnte vurderinger. Det er ikke FERs oppgave å overprøve psykologer faglige arbeid. FER kan ikke se at den dokumentasjon som rådet har fått tilgang til vedrørende innklagede psykologs arbeid i saken bør foranledige klage til Helsetilsynet.

På dette grunnlag har FER gjort følgende vedtak:

Vedtak: 5.1.1.2 Brudd på de fagetiske prinsippene er ikke godtgjort.

Vedtaket fattet av fagetisk råd kan ankes til psykologforeningens ankeutvalg for fagetiske klagesaker. Jmfør punkt 4.2.5 som kommer inn under saksgang og saksbehandling, påligger det den ankende part å begrunne hvilke(t) punkt(er) i fagetisk råds konklusjon det ankes på. Anken sendes Norsk Psykologforening sammen med fagetisk råd sin konklusjon og øvrige dokumenter i saken. En anke må være fremmet innen 3 måneder etter at fagetisk råd sin konklusjon er avgitt.

Med hilsen
Fagetisk råd
Norsk psykologforening

Svanhild Mellingen, leder

for leder Tove Beate Pedersen, sekretær FER

Kopi: Sentralstyret NPF, v/president Tor Levin Hofgaard